

Του Δημήτρη Ε. Πιπεράκη
Ποινικολόγου – Αν. Καθηγητή στην Αστυνομική Ακαδημία

Γενικά περί πειθαρχικών παραπτώματων που επισύρουν ανώτερες πειθαρχικές ποινές

Οι ανώτερες πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται από το προαναφερθέν Π.Δ. είναι η Απόλυση, η Αργία με απόλυση διάρκειας δυο έως έξι μηνών και η αργία με πρόσκαιρη παύση διάρκειας δεκαπέντε ημερών έως τεσσάρων μηνών.

Παραγραφή - Αναστολή

Τα πειθαρχικά αυτά παραπτώματα παραγράφονται μετά από πέντε έτη από την τέλεσή τους, ενώ όταν αποτελούν παράλληλα και ποινικό αδίκημα δεν παραγράφονται πριν παρέλθει ο χρόνος για την παραγραφή του τελευταίου, αν είναι μεγαλύτερος (π.χ. είκοσι ή δεκαπέντε έτη για κακουργήματα).

Επίσης, προβλέπεται η αναστολή της παραγραφής πειθαρχικών παραπτώματων, των οποίων η πραγματική βάση αποτελεί ταυτόχρονα την αντικειμενική υπόσταση ποινικού αδικήματος, αν έχει κινηθεί η ποινική διαδικασία κατά τα προβλεπόμενα στον Ποινικό Κώδικα, ήτοι για πέντε έτη για κακουργήματα, τρία έτη για πλημμελήματα και ένα έτος για πταίσματα. Με την έναρξη της πειθαρχικής δίωξης μέχρι την έκδοση πρωτοβάθμιας απόφασης αναστέλλεται η παραγραφή για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τα δύο έτη, όπως αναστέλλεται και με την έκδοση απόφασης σε πρώτο βαθμό που επιβάλλει πειθαρχική ποινή.

Η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται με την τέλεση άλλου πειθαρχικού παραπτώματος, που αποσκοπεί στη συγκάλυψη του πρώτου ή στην παρεμπόδιση της

“ **Η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται με την τέλεση άλλου πειθαρχικού παραπτώματος, που αποσκοπεί στη συγκάλυψη του πρώτου ή στην παρεμπόδιση της πειθαρχικής δίωξης γι’ αυτό** ”

πειθαρχικής δίωξης γι’ αυτό.

Πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν την ποινή της Απόταξης

Τα πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν την ποινή της απόταξης είναι τα κατωτέρω: «1. ...α) Πράξεις που υποδηλώνουν έλλειψη πίστης, σεβασμού και αφοσίωσης στο Σύνταγμα και στο Δημοκρατικό Πολίτευμα της Χώρας. β) Πράξεις που υπονομεύουν άμεσα ή έμμεσα την έννομη τάξη. γ) Πράξεις που συνιστούν βασιανιστήρια και άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας κατά την έννοια του άρθρου 137 Α του Π.Κ. δ) Η συμμετοχή σε κάθε μορφής απεργία. ε) Η απείθεια ή η άρνηση εκτέλεσης διαταγής ανωτέρου, που αναφέρεται σε υπηρεσιακό καθήκον. στ) Παραβίαση της υπηρεσιακής εχεμύθειας, που σχετίζεται με εθνικά θέματα ή τη διαρροή απορρήτων και άκρως απορρήτων εγγράφων της Υπηρεσίας. ζ) Η κατά τρόπον αναξιοπρεπή χρησιμοποίηση της αστυνομικής ιδιότητας για την προς όφελος του ιδίου ή τρίτων σύναψη χρεών, τα οποία δεν εξοφλήθηκαν εγκαίρως. η) Η τέλεση ή η απόπειρα τέλεσης εγκλημάτων σε βαθμό κακουργήματος και η τέλεση ή απόπειρα τέλεσης των εγκλημάτων, Αντίσταση (Άρθρο 167 Π.Κ.), ελευθέρωσης φυλακισμένου από πρόθεση (Άρθρο 172 παρ.1 Π.Κ.), εγκληματικής οργάνωσης (Άρθρο 187 Π.Κ.), παραχάραξης (Άρθρο 207 Π.Κ.), πλαστογραφίας (Άρθρο 216 Π.Κ.), πλαστογραφίας πιστοποιητικών (Άρθρο 217 Π.Κ.), πλαστογραφίας και κατάχρησης ενσήμων (Άρθρο 218 Π.Κ.), υφαρπαγής ψευδούς βεβαίωσης (Άρθρο 220 Π.Κ.), υπεξαγωγής εγγράφου (Άρθρο 222 Π.Κ.), ψευδορκίας (Άρθρο 224 Π.Κ.), ψευδούς ανώμοτης κατάθεσης (Άρθρο 225 Π.Κ.), ψευδούς καταμήνυσης (Άρθρο 229 Π.Κ.), υπόθαλψης εγκληματία (Άρθρο 231 Π.Κ.), παθητικής και ενεργητικής δωροδοκίας (Άρθρα 235-236 Π.Κ.), κατάχρησης εξουσίας (Άρθρο 239 Π.Κ.), ψευδούς βεβαίωσης και νόθευσης (Άρθρο 242 Π.Κ.), καταπίεσης (Άρθρο 244 Π.Κ.), απιστίας περί την υπηρεσία (Άρθρο 256 Π.Κ.), εκμετάλλευσης εμπιστευμένων πραγμάτων (άρθρο 257 Π.Κ.), παράβασης καθήκοντος (Άρθρο 259 Π.Κ.), παρότρυνσης υφισταμένων και ανοχής (Άρθρο 261 Π.Κ.), εμπρησμού από πρόθεση (Άρθρο 264 Π.Κ.), έκθεσης (Άρθρο 306 Π.Κ.), παράλειψης λύτρωσης από κίνδυνο ζωής (Άρθρο 307 Π.Κ.), εμπορίας δούλων (Άρθρο 323 Π.Κ.), εμπορίας ανθρώπων (Άρθρο 323 Α’ Π.Κ.), παράνομης κατακράτησης (Άρθρο 325 Π.Κ.), κατακράτησης παρά το Σύνταγμα (Άρθρο 326 Π.Κ.), παράνομης βίας (Άρθρο 330 Π.Κ.), εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλημάτων οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής

(Άρθρα 336 έως 353 Π.Κ.), συκοφαντικής δυσφήμισης (Άρθρο 363 Π.Κ.), παραβίασης απορρήτου των τηλεφωνημάτων και της προφορικής συνομιλίας (Άρθρο 370 Α’ Π.Κ.), κλοπής (άρθρο 372 Π.Κ.), υπεξαίρεσης κοινής και στην υπηρεσία (άρθρα 375, 258 Π.Κ.), εκβίασης (Άρθρο 385 Π.Κ.), απάτης (Άρθρο 386 Π.Κ.), απάτης σχετικής με τις ασφάλειες (Άρθρο 388 Π.Κ.), αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος (Άρθρο 394 Π.Κ.), τοκογλυφίας (Άρθρο 404 Π.Κ.), παραβάσεις της νομοθεσίας περί ζωοκλοπής, ναρκωτικών, αλλοδαπών, αρχαιοτήτων και λαθρεμπορίας, ως και παραβάσεις της νομοθεσίας περί όπλων και εκρηκτικών εφόσον οι τελευταίες τιμωρούνται με ποινή φυλακίσεως τουλάχιστον ενός (1) έτους. θ) Η από πρόθεση τέλεση κάθε εγκλήματος που στρέφεται κατ’ ανωτέρου και σχετίζεται με την εκτέλεση της υπηρεσίας. ι) Η αυθαίρετη απουσία επί πέντε (5) συνεχείς ημέρες ή δέκα (10) ημέρες συνολικά σ’ ένα έτος. ια) Η χρήση ναρκωτικών ουσιών ή η ροπή στη χρήση οιοπνευματωδών ποτών. ιβ) Η χαρακτηριστικά αναξιοπρεπής ή ανάξια για αστυνομικό συμπεριφορά εντός ή εκτός υπηρεσίας ή συμπεριφορά που μαρτυρεί διαφθορά χαρακτήρα. ιγ) Η βαρεία παράβαση του υπηρεσιακού καθήκοντος από πρόθεση, ιδ) Η δημόσια προφορικός ή εγγράφως άσκηση κριτικής των πράξεων της ιεραρχίας με προσβλητικές ή υποτιμητικές εκφράσεις και ιε) Η παροχή υπηρεσιών, συλλογής πληροφοριών για λογαριασμό τρίτων, φρούρησης ή φύλαξης ή προστασίας προσώπων ή πραγμάτων, καθώς και η καθ’ οιονδήποτε τρόπο απασχόλησή του στα καταστήματα του άρθρου 1 του Π.Δ.180/1979 (Φ.Ε.Κ.46 τ. Α’). 2. Η ποινή της απόταξης επιβάλλεται και στην περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει ποινή αργίας με απόλυση, εφ’ όσον κατά την τελευταία πενταετία ο υπαίτιος έχει τελεσίδικα τιμωρηθεί είτε με την ποινή αυτή είτε με δύο (2) ποινές αργίας με πρόσκαιρη παύση. 3. Για τα πειθαρχικά παραπτώματα της τέλεσης ή απόπειρας τέλεσης των εγκλημάτων αντίστασης (Άρθρο 167 Π.Κ.), πλαστογραφίας πιστοποιητικών (άρθρο 217 Π.Κ.), υφαρπαγής ψευδούς βεβαίωσης (άρθρο 220 Π.Κ.), υπεξαγωγής εγγράφου (άρθρο 222 Π.Κ.), ψευδορκίας (Άρθρο 224 Π.Κ.), ψευδούς ανώμοτης κατάθεσης (άρθρο 225 Π.Κ.), ψευδούς καταμήνυσης (άρθρο 229 Π.Κ.), ψευδούς βεβαίωσης και νόθευσης (άρθρο 242 Π.Κ.), εκμετάλλευσης εμπιστευμένων πραγμάτων (άρθρο 257

“ **Με την έναρξη της πειθαρχικής δίωξης μέχρι την έκδοση πρωτοβάθμιας απόφασης αναστέλλεται η παραγραφή για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τα δύο έτη, όπως αναστέλλεται και με την έκδοση απόφασης σε πρώτο βαθμό που επιβάλλει πειθαρχική ποινή** ”

Π.Κ.), παράβασης καθήκοντος (άρθρο 259 Π.Κ.), παράλειψης λύτρωσης από κίνδυνο ζωής (άρθρο 307 Π.Κ.), παράνομης κατακράτησης (άρθρο 325 Π.Κ.), κατακράτησης παρά το Σύνταγμα (Άρθρο 326 Π.Κ.), παράνομης βίας (άρθρο 330 Π.Κ.), και συκοφαντικής δυσφήμισης (άρθρο 363 Π.Κ.), που προβλέπονται από το εδάφ. η' της παρ. 1, το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο, εκτιμώντας τη βαρύτητα του παραπτώματος, την προσωπικότητα του υπαιτίου και τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέσθηκαν, μπορεί να επιβάλλει αντί της ποινής της απόταξης ποινή αργίας με απόλυση».

Πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν την ποινή της αργίας με απόλυση

Τα πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν την ποινή της αργίας με απόλυση είναι τα κατωτέρω: «1. ... α) Η παραβίαση της υπηρεσιακής εχεμύθειας, που μπορεί να επιφέρει βλάβη της Υπηρεσίας ή τρίτων ή να δυσχεράνει το έργο αυτής. β) Οι οποιασδήποτε μορφής δημόσιες εκδηλώσεις υπέρ ή κατά πολιτικών κομμάτων ή πολιτικών προσώπων. γ) Η δημόσια προφορικός ή εγγράφως άσκηση κριτικής των πράξεων της Ιεραρχίας με τη χρήση ψευδών ή αβασίμων επιχειρημάτων. δ) Η μέθη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας. ε) Η συμμετοχή σε παράνομα παίγνια, που διενεργούνται ιδίως σε δημόσια κέντρα ή άλλους δημόσιους χώρους και η παραμονή σ' αυτούς τους χώρους όταν διενεργούνται παράνομα παίγνια, χωρίς να ενεργεί για την εφαρμογή του νόμου κατά των παραβατών. στ) Η από βαρειά αμέλεια ελευθέρωση φυλακισμένου. ζ) Η από πρόθεση τέλεση ή απόπειρα τέλεσης πλημμελήματος, κατά του οποίου απειλείται στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον τριών (3) μηνών, εφόσον η πράξη αυτή δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις του προηγούμενου άρθρου. η) Η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων από μία (1) έως τέσσερις (4) συνεχείς ημέρες ή μέχρι εννέα (9) συνολικά ημέρες σε ένα έτος. θ) Η από βαρειά αμέλεια απώλεια οπλισμού και άλλων δημοσίων ειδών ή εγγράφων. ι) Κάθε πράξη που αντιβαίνει στο υπηρεσιακό καθήκον ή συνιστά σοβαρή παραμέληση αυτού ή ασυμβίβαστη προς την ιδιότητα του αστυνομικού διαγωγή, εφόσον δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη. ια) Η βάνανση συμπεριφορά προς ομοίοβαθμους, υφισταμένους ή πολίτες, εφόσον δεν εμπίπτει

στην περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 10. ιβ) Η από πρόθεση μη έγκαιρη διεκπεραίωση υπηρεσιακών εγγράφων, εφόσον οδήγησε στην πρόκληση σοβαρής υπηρεσιακής ανωμαλίας ή στην παραγραφή ποινικών αδικημάτων ή πειθαρχικών παραπτωμάτων. ιγ) Η παρότρυνση σε απειθεία κατά των νόμων, των κανονισμών ή των διαταγών της Υπηρεσίας. ιδ) Η παράλειψη αναφοράς πληροφορίας, που αφορά στην τέλεση εγκλήματος ή στο δράστη αυτού εφόσον δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη. ιε) Η συγκάλυψη σοβαρών πειθαρχικών παραπτωμάτων κατωτέρων ή νεοτέρων στο βαθμό. και ιστ) Η χωρίς την καταβολή αντιτίμου αποδοχή υπηρεσιών ή τροφίμων και ποτών προς άμεση κατανάλωση, εφόσον δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη. 2. Η ποινή της Αργίας με απόλυση επιβάλλεται και στην περίπτωση τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει ποινή αργίας με πρόσκαιρη παύση, αν μέσα σε δύο (2) χρόνια ο υπάιτιος έχει τελεσίδικα τιμωρηθεί με την ποινή αυτή».

Πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν την ποινή της αργίας με πρόσκαιρη παύση

Τα πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν ποινή αργίας με πρόσκαιρη παύση είναι τα κατωτέρω: «1..... α) Η απώλεια υπηρεσιακών εγγράφων ή η από αμέλεια μη έγκαιρη διεκπεραίωση αυτών, εφόσον οδήγησε στην πρόκληση σοβαρής υπηρεσιακής ανωμαλίας ή στη παραγραφή ποινικών αδικημάτων ή πειθαρχικών παραπτωμάτων. β) Η από ελαφρά αμέλεια ελευθέρωση φυλακισμένου. γ) Η εκτέλεση κατά το χρόνο αναρρωτικής άδειας οποιασδήποτε εργασίας ή δραστηριότητας, που δεν συνάδει με την κατάσταση της υγείας του ή με τη σχετική γνωμάτευση του υπηρεσιακού γιατρού ή μπορεί να επιβραδύνει την ανάρρωσή του ή να επιδεινώσει την κατάσταση της υγείας του και δ) Η παράβαση της υπηρεσιακής εχεμύθειας, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του εδαφ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 10 και του εδαφ. α' της παρ. 1 του άρθρου 11. 2. Η ποινή της Αργίας με πρόσκαιρη παύση επιβάλλεται και στην περίπτωση τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει ποινή προστίμου, εφόσον κατά τα τελευταία δύο (2) έτη ο υπάιτιος έχει τελεσίδικα τιμωρηθεί με ποινή προστίμου τουλάχιστον ενός Μηνιαίου Βασικού Μισθού ή με ποινές προστίμου, που σωρευτικά υπερβαίνουν τον ένα Μηνιαίο Βασικό Μισθό».

